

ארחות מרן ח"א

מתחלה היה נוהג לומר וידוי ונפילת אפים ביום העצמאות, כדרכו בכל ימות השנה, ומשנת תש"ל כשהיה גר בתל אביב, הניח להם שיאמרו הלל בלי ברכות, ודרך "קריאה",

אחר סיום התפלה, ואמר לי שטעמו בזה כי אם יאמר להם שלא יאמרו הלל כלל, לא ישמעו לו חלק מהציבור, ויבואו לומר הלל בברכות, וכדי להצילם מאיסור ברכות לבטלה שהוא איסור חמור, (והיתה רעתו שהעיקר להלכה שאיסור ברכה לבטלה הוא מראורייתא, וכמו שנראה מדברי הרמב"ם), לכן הניח להם לומר הלל בלי ברכות, שאינו אלא אמירת פסוקים בעלמא, ומכל מקום לא הניח להם לאומרו אלא אחר סיום כל התפלה, ולא באמצע התפלה, מפני חשש הפסק.

ולאחר מכן משנת תשמ"ג והלאה, הורה בבית הבנסת שלו שלא יאמרו לא הלל ולא וידוי ונפילת אפים, (ובלאו הכי כמעט בכל השנים היה סנדק באותו יום), ובשנת תשמ"ו כשהקמתי בס"ד את בית המדרש "יחיה דעת", שאלתיו כיצד לנהוג בזה, אמר לי שאם אפשר הרבר בלא לעורר מחלוקת, יאמרו וידוי ונפילת אפים ותבוא עליהם הברכה, וכך נהגנו על פיו במשך כל השנים.

פאר הדור ח"ד

אף הוא ציוה להכריז בבית-מדרשו, ביום ה' אייר שנת תשי"א, כי אין אומרים היום תחנון בגלל סנדקאות שנתכבד בה – כדי שלא לתת מטוס

לטעות יי. ואילו בשנת הייר האחרונה, בה' אייר תשי"ג, כשנתכבד החזון-איש בשלש סנדקאות, ציוה בכל-זאת לומר תחנון בבית-מדרשו, והסביר שעושה זאת כדי להוציא מלבם של צדוקים ישלא יעיד מאן-דהו בעתיד כי בבית-מדרשו לא אמרו תחנון בה' אייר ויעלים את הסיבה של ברית-מילה...²⁶

חגיגה יז ע"א

אין פהו גדול מתלבש בקליו, ומותרין בהספד וכתענית, שלא לקיים דברי האומרים: עפרת אחר השבת

מסורת משה ח"א

אם היה בא חתן לישיבה ביום העצמאות לא היינו אומרים תחנון, ואין לחוש למראית עין שיחליפו אותו לחשוב שזה מחמת יום העצמאות, דאין לדחות דין בשביל חששות כאלו.

מישהו שאל רבינו אם יפה מה שאיזה ישיבה נתן חופש לכבוד יום העצמאות. ואמר רבינו שאם שמחים באותו יום, נו, אבל מה שייך מחמת כן לגרום לביטול תורה, אין לבטל תורה בשביל שמחה והודאה להקב"ה!

איש אחד שאל, שעכשיו הבית כנסת שלו ששם הוא גבאי רוצים לומר התפילה לשלום המדינה בכל שבת מברכים. ושם כתוב הלשון 'ראשית צמיחת גאולתנו', האם נכון כך להגיד? והשיב רבינו: מה שייך לי להגיד בזה, לא ידוע לי מה כונתם. אם מבינים, ויודעים שמיח לא בא, רק סוברים שזהו מהדברים שצריכים לקרות, נו, אם יש להם מקור, יש להם. אבל אין לי ידיעה בזה.

The Rav Thinking Aloud

What about tachanun?

Tachanun I'll forego. I don't see why tachanun is made a patriotic duty. I don't see why you shouldn't say tachanun. For my part you could say tachanun. But tachanun and hallel are not mutually exclusive²⁶.

²⁶ I.e., tachanun and hallel on Yom HaAtzmaut when the hallel is not being said as hallel shel chova, but rather just as kria'h b'kesuvim (hallel shel reshut). In instances where hallel is said as an obligation, it is mutually exclusive with tachanun, though.